

ĐẠI SỨ QUÁN HỢP CHỦNG QUỐC HOA KỲ
Phòng Thông tin - Văn hóa
Tầng 3, Rose Garden Tower, 6 Ngọc Khánh
Hà Nội, Việt Nam
(84-4) 831-4580 - Fax: (84-4) 831-4601

WASHINGTON FILE
30/7/2001

**MỤC ĐÍCH CỦA NƯỚC MỸ:
MỘT NƯỚC VIỆT NAM CỎI MỎ, ỔN ĐỊNH VÀ THỊNH VƯỢNG**
Phát biểu ngày 26/7 của Trợ lý Bộ trưởng Ngoại giao E. Anthony Wayne

Trợ lý Bộ trưởng ngoại giao phụ trách các vấn đề kinh tế và kinh doanh
Anthony Wayne
Phát biểu tại Phòng Thương mại Hoa Kỳ tại Việt Nam

Xin chào các bạn! Cám ơn các bạn đã mời tôi đến đây ngày hôm nay. Trước hết, tôi xin trình bày về toàn cảnh mối quan hệ Mỹ-Việt, đặc biệt về phương diện kinh tế, và trao đổi về sự phù hợp của mối quan hệ này trong khuôn khổ các mối quan hệ kinh tế và thương mại quốc tế. Sau đó tôi sẽ nói ngắn gọn về việc Bộ ngoại giao và Đại sứ quán Hoa Kỳ tại Hà Nội đã đại diện cho các công ty đang hoạt động ở Việt Nam như thế nào.

Mục đích dài hạn trong chính sách về Việt Nam của chúng ta là một nước Việt Nam an toàn, ổn định, thịnh vượng và cởi mở. Chúng ta hy vọng được thấy một nước Việt Nam hội nhập với các thể chế khu vực và toàn cầu, hợp tác và cạnh tranh trong khuôn khổ những quy định của các thể chế đó. Việt Nam như vậy sẽ có một nền kinh tế năng động và cởi mở, cải thiện mức sống cho công dân của mình, mở cửa thị trường nhập khẩu và thu hút đầu tư. Việt Nam có tiềm năng đóng góp vào nền an ninh và ổn định khu vực, và là một đầu tàu trong sự tăng trưởng kinh tế của khu vực.

Là những thành viên của Phòng Thương mại Hoa Kỳ, các bạn đang giữ một vai trò quan trọng trong chương mục lịch sử đầy hưng thịnh này. Việt Nam và Hoa Kỳ đang hợp tác trên nhiều mặt trận nhằm xây dựng một mối quan hệ lành mạnh và hai bên cùng có lợi: một mối quan hệ được dựa trên sự hợp tác trong các lĩnh vực cùng quan tâm và được thiết kế nhằm cùng cố mối quan hệ đối tác đã được khởi đầu gần đây, sau nhiều năm nghỉ kị và đói lập.

Mối quan hệ về kinh tế giữa Hoa Kỳ và Việt Nam là một cầu phần thiết yếu trong quan hệ đối tác đó. Hoa Kỳ coi Việt Nam là một đối tác thương mại quan trọng. Với khoản cam kết (đầu tư) từ khu vực tư nhân là 120 triệu đô-la (năm 1999), Hoa Kỳ hiện là quốc gia đầu tư lớn thứ bảy tại Việt Nam. Đây là một điều quan trọng. Như Bộ trưởng Powell thường nói, đồng tiền là một người nhút nhát: Nó sẽ không đến đâu có nguy hiểm và không ổn định. Trong cuộc cạnh tranh quốc tế để có được nguồn vốn và công nghệ khan hiếm, những nước mà tập trung cải thiện môi trường đầu tư, đấu tranh chống tiêu cực, và nâng cao năng suất bằng việc cải thiện nền giáo dục và y tế cho công dân của họ thì sẽ thu hút được nguồn vốn tư nhân và sẽ thịnh vượng.

Như các bạn đã biết, Tổng thống Bush đã tuyên bố rằng, việc thực thi bản hiệp định thương mại song phương vừa được chúng ta ký cách đây một năm là một trong những ưu tiên hàng đầu trong chương trình nghị sự lập pháp về thương mại quốc tế của ông. Một khi bản hiệp định này được Quốc hội Mỹ thông qua, Việt Nam sẽ có đủ tiêu chuẩn

được hưởng quy chế quan hệ thương mại bình thường được xét cấp lại hàng năm. Việc này sẽ mở đường cho một sự gia tăng đáng kể trong dòng lưu thông thương mại hai chiều giữa hai nước, mà theo con số mới nhất tôi được biết, hiện đứng ở mức trên, dưới 1,2 tỉ đô-la một năm.

Tuần vừa rồi, chúng tôi vui mừng được chứng kiến một tiến bộ nhất định, khi Ủy ban Tài chính Thương viện đã thông qua nghị quyết phê chuẩn bản hiệp định mà chúng tôi hy vọng sẽ sớm được trình để toàn thể Thương viện bỏ phiếu. Trong khi đó, chúng tôi hy vọng Hạ viện sẽ sớm xem xét văn bản pháp lý này, và tôi vui mừng thông báo rằng Ủy ban Gia tăng Ngân sách Hạ viện có ý định sẽ ra nghị quyết thông qua vào ngày 24 tháng 7. Đó là một bước tiến quan trọng. Trong khi còn phải thực hiện nhiều thủ tục khác nữa - tôi sẽ không muốn cố đoán xem Quốc hội cuối cùng sẽ quyết định ra sao và thậm chí vào khi nào - nhưng chúng ta vẫn lạc quan là Quốc hội sẽ thông qua.

Sau khi gặp phải một vài thiếu sót trong thập kỷ 90, nền kinh tế Việt Nam lại một lần nữa cho thấy những dấu hiệu đáng khích lệ. Thương mại giữa Hoa Kỳ và Việt Nam đã gia tăng một cách vững vàng từ năm 1997, và theo các con số thương mại năm 2000, Việt Nam đã xuất khẩu sang Hoa Kỳ trị giá 827 triệu đô-la hàng hóa, và nhập khẩu trị giá 368 triệu đô-la. Thương mại hai chiều năm nay đã tăng 11% cho đến thời điểm hiện tại.

Hiển nhiên, chúng ta muốn thấy xuất khẩu của Hoa Kỳ sang Việt Nam sẽ gia tăng. Nhưng tầm quan trọng của thương mại vượt xa hơn nhiều so với các con số được ghi ở một bên của tài khoản. Như Tổng thống Bush đã nói: "Thương mại rộng mở tiếp sức cho tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm và tăng thu nhập. Nó áp dụng sức mạnh của thị trường để đáp ứng nhu cầu của người nghèo. Nó thúc đẩy quá trình cải cách kinh tế và luật pháp. Nó góp phần xóa bỏ các nền quan liêu bảo hộ sẽ cản trở sáng kiến và mở đường cho tham nhũng. Và thương mại mở rộng sẽ cung cấp các thói quen tự do, duy trì nền dân chủ trong dài hạn."

Chỉ cần ngắn gọn như vậy. Vâng, thương mại gia tăng đồng nghĩa với việc gia tăng và cải thiện việc làm, tăng cường thịnh vượng, nâng cao mức sống... cho cả nước Mỹ lẫn các đối tác thương mại của chúng ta.

Nhưng việc tăng cường thương mại và củng cố các thể chế dân chủ sẽ được thực hiện song song; thị trường mở và một chính quyền tốt là các yếu tố có liên hệ chặt chẽ. Sự thịnh vượng và hòa nhập kinh tế do thương mại mở rộng đem lại sẽ trao cho công dân một tiếng nói lớn hơn đối với vận mệnh của họ.

Vì vậy, tại Washington, Chính phủ đang làm việc chặt chẽ với Quốc hội để đạt được Quyền thúc đẩy thương mại (TPA) mà theo đó, Quốc hội sẽ nhất trí trước về các quyết định có hay không đối với các văn bản pháp luật về thương mại, thay vì phải trình qua các cuộc tranh luận kéo dài hoặc những lần sửa đổi. TPA là thiết yếu đối với sự tiến bộ lâu dài trong việc thúc đẩy chương trình nghị sự thương mại tự do trên bình diện quốc tế.

Một bộ phận quan trọng trong chương trình nghị sự quốc tế đó là việc đưa ra một vòng đàm phán mới về thương mại toàn cầu mà chúng tôi hy vọng sẽ tiến hành tháng 11 này tại cuộc họp các bộ trưởng của WTO tại Doha.

Trong khi bản hiệp định thương mại song phương Mỹ-Việt được coi là một văn bản được "ưu tiên", không cần áp dụng Quyền thúc đẩy thương mại - TPA - để được Quốc hội xem xét, việc xúc tiến một Vòng WTO mới là trọng yếu đối với các nền kinh tế đang phát triển tại châu Á, và điều đó xảy ra sẽ có lợi trực tiếp cho Việt Nam. Bởi vì, một khi trở thành thành viên của WTO, Việt Nam cũng giống như các nước phát triển và đang phát triển khác, sẽ được lợi từ việc hạ thấp các hàng rào thuế quan trên toàn thế giới mà Vòng WTO mới này sẽ mang lại. Vì vậy, tất cả chúng ta đều được khích lệ bởi sự ủng hộ mạnh mẽ cho một Vòng WTO mới được khởi xướng bởi lãnh đạo của các nước G-8 tại cuộc họp thương đỉnh ở Genoa, Italia cuối tuần vừa rồi.

Bây giờ tôi xin được chuyển sang một yếu tố quan trọng trong công việc của Bộ ngoại giao ở nước ngoài: ủng hộ các công ty Mỹ đang kinh doanh bên ngoài lãnh thổ Hoa Kỳ.

Chúng tôi khuyến khích các chính phủ tiến hành cung cấp nền pháp quyền và tăng cường tính minh bạch. Các đại sứ quán của chúng ta nỗ lực để đảm bảo các công ty Mỹ tại nước ngoài được hưởng những sân chơi bình đẳng và không phải gánh chịu những quy định và thông lệ được thiết kế để loại họ khỏi thị trường. Chúng tôi không tìm kiếm một sự đai ngộ đặc biệt cho các công ty Mỹ – mối quan tâm đơn thuần của chúng tôi là đảm bảo cho các doanh nghiệp Mỹ được cạnh tranh dưới các quy định và thông lệ giống như công ty của các nước khác. Chúng tôi biết đã có một số sáng kiến lớn đang được đưa ra như các cuộc thương thuyết của hãng Boeing để bán máy bay cho Vietnam Airlines và các nỗ lực riêng của hãng Động cơ máy bay General Electrics và hãng Pratt & Whitney nhằm cung cấp động cơ cho những máy bay trên. Tất nhiên, chúng tôi hy vọng chính phủ Việt Nam sẽ xem xét việc quyết định chấp nhận một “phi vụ với Mỹ” (American package), nhưng điều đáng quan tâm là, quyết định đó phải được đưa ra trên cơ sở công tâm, trong đó tất cả các công ty tham gia cạnh tranh sẽ có cơ hội ngang bằng để khẳng định mình.

Tất nhiên, cùng với việc biện hộ cho thương mại, chúng tôi tin tưởng rằng những công ty Mỹ ở nước ngoài có những chuẩn mực cao về hoạt động doanh nghiệp. Hàng năm, Bộ Ngoại giao công khai ghi nhận thành tích đặc biệt thông qua Giải thưởng Công ty Xuất sắc (Awards for Corporate Excellence), phát hiện những công ty có đóng góp và sáng kiến lớn và hoạt động kinh doanh mẫu mực ở nước ngoài. Các tiêu chí đề cử cho giải thưởng bao gồm việc thực hiện đạo đức kinh doanh, sự mẫu mực về tuyển dụng lao động, khung cảnh làm việc lành mạnh, quan tâm đến bảo vệ môi trường, đóng góp cho xã hội sở tại, và tất nhiên là phản đối tệ hối lộ và tham nhũng.

Trong vài năm qua, Đại sứ quán của chúng ta tại Hà Nội đã hành diện đề cử cho giải thưởng này những công ty Mỹ đã thực hiện bốn phẩn công dân một cách ưu tú, đã có những sáng kiến và thông lệ kinh doanh mẫu mực. Cargill Vietnam đã được đề cử cho giải thưởng này, nổi bật với chương trình từ thiện “Cargill Chăm sóc”, những thực hành về an toàn, và những tiêu chuẩn kiểm soát chất lượng của họ. Gần đây, Ford Vietnam đã được đề cử vì đã xây dựng những tiêu chuẩn về an toàn và môi trường, thúc đẩy giáo dục và đào tạo về thương mại điện tử cho nhân viên, xây dựng một “làng an toàn” ở Hà Nội nhằm giảng dạy về an toàn cho trẻ em, và đã hỗ trợ Tổ chức Đối tác Mỹ-Á về môi trường. Và Tổng lãnh sự quán của chúng ta tại Thành phố Hồ Chí Minh đã đề cử công ty sản xuất đèn chạy điện mặt trời Selco-Vietnam vì đã có những thực hành có trách nhiệm đối với môi trường và thực hiện sứ mệnh cải thiện cuộc sống tại các cộng đồng nông thôn ở Việt Nam.

Chỉ có ba điển hình về việc tốt của các công ty Mỹ ở đây. Chúng tôi biết, có những điển hình khác cũng đáng được ghi nhận. Nhưng ý nghĩa đằng sau tất cả những việc này là, việc thực hiện tốt bốn phẩn công dân của các công ty không phải là một ý tưởng mới – những công ty sáng suốt đã từ lâu nỗ lực để duy trì được danh tiếng tốt của họ đối với khách hàng, các nhà đầu tư và với công nhân của họ. Đó là kinh doanh thành công.

Trong bài phát biểu ngắn gọn này, tôi đã cố gắng trình bày với các bạn một số ý nghĩa của tầm quan trọng mà chúng tôi tại Washington nhìn nhận được trong mối quan hệ với Việt Nam, trong đó quan hệ kinh tế là một bộ phận cấu thành. Tôi cũng đã cố gắng phác thảo cho các bạn tầm quan trọng của Việt Nam đối với cả những nước Đông Nam Á láng giềng và trong bức tranh toàn cầu. Và tôi xin được ghi nhận những việc làm tốt đẹp mà Đại sứ quán tại Hà Nội đang thực hiện nhằm đại diện cho các lợi ích của nước Mỹ tại Việt Nam.

Cuối cùng, xin được chúc mừng các bạn vì những việc làm quan trọng các bạn đang thực hiện, và chúc các bạn mọi điều tốt đẹp nhất trong tương lai. Cám ơn các bạn đã chú ý lắng nghe.

Toàn văn bằng tiếng Anh có trên Internet tại:
<http://usembassy.state.gov/vietnam/wwwhtawf010730.html>